

PÉNZÜGY-SZÁMVITEL FÜZETEK 2025

**PÉNZÜGY-SZÁMVITEL FÜZETEK XI.
ABSZTRAKTKÖTETE
2025**

**A Pénzügyi és Számviteli Intézet 2025. november 19-i
FINTELLIGENCE “Fenntarthatóság és
alkalmazkodóképesség”- Pénzügyi Ellenőrzés
Nemzetközi Tudományos Konferencia**

**ABSTRACT VOLUME OF
FINANCE & ACCOUNTING BOOKLETS
XI.
2025**

**FINTELLIGENCE Financial Controlling Conference
Proceedings of Finance and Accounting Institute held
in 19th of November, 2025
“Sustainability and adaptivity”
International Scientific Conference**

ISBN 978-963-358-423-1

Miskolci Egyetem, Pénzügyi és Számviteli Intézet
2025

TARTALOMJEGYZÉK – TABLE OF CONTENT

CONTENT / TARTALOM

<u>BOZSIK SÁNDOR</u>: HOW TO CHOOSE THE FINANCING MIX - EQUITY VERSUS DEBT OF HUNGARIAN COMPANIES BETWEEN 2020 AND 2023	3
<u>BOZSIK SÁNDOR</u>: HOW TO FINANCE THE HUNGARIAN COMPANIES BETWEEN 2020 AND 2023 - CHOICE BETWEEN INTERNAL AND EXTERNAL SOURCES	4
<u>FODOR KITTI</u>: THE IMPACT OF ECONOMIC, SOCIAL, AND DEMOGRAPHIC FACTORS ON THE DEFAULT OF LOAN REPAYMENTS	5
<u>FODOR KITTI</u>: DECISION TREE AND DEFAULT	6
<u>KÁNTOR BÉLA</u>: WHAT MAKES GOOD ACCOUNTING SOFTWARE?	7
<u>PÁSZTOR SZABOLCS - KIRUTHU FELIX</u>: GROWTH BEYOND MEASUREMENT – COMMENTS ON GDP DATA FOR AFRICA	8
<u>SÜVEGES GÁBOR</u>: BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF DISTRICT HEATING GENERATIONS – PART III: FOCUSING ON 4GDH AND 5GDHC	9
<u>ZSOMBORI ZSOLT</u>: INCONSISTENCIES IN PIT VALORISATION IN HUNGARY (2011–2025)	10
<u>ZSOMBORI ZSOLT</u>: RESIDENTIAL REAL ESTATE INVESTMENTS BY PRIVATE INDIVIDUALS IN HUNGARY: A RETURN AND RISK ANALYSIS (2001–2025)	11
<u>ZSOMBORI ZSOLT</u>: TAXATION OF RESIDENTIAL REAL ESTATE INVESTMENTS BY PRIVATE INDIVIDUALS IN HUNGARY	12
<u>KÁNTOR BÉLA</u>: A SZÁMVITELI ADATFELDOLGOZÁS ÚJ KORSZAKA	13

<u>MURÁNYI KLAUDIA: A KÖLTSÉGSZÁMVITEL HELYE A VÁLLALATI INFORMÁCIÓS RENDSZERBEN</u>	14
<u>PÁL TIBOR: ÉRTÉKHATÁR VÁLTOZÁS ELŐTT - A KÖNYVVIZSGÁLÓI PIAC BEVÉTELI OLDALA MAGYARORSZÁGON 2024-BEN</u>	15
<u>SZEMÁN JUDIT: A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA SZEREPE A BANKI HITELBÍRÁLATBAN</u>	16
<u>VÁRKONYINÉ JUHÁSZ MÁRIA - FÜREDI-FÜLÖP JUDIT: VAGYONTRANSZFER-ESZKÖZÖK FEJLŐDÉSE A MAGYAR JOGRENDSZERBEN</u>	17
<u>VÁRKONYI DÓRA MÁRIA: MAKE OR BUY ELMÉLETI KÉRDÉSEI</u>	18

HOW TO CHOOSE THE FINANCING MIX - EQUITY VERSUS DEBT OF HUNGARIAN COMPANIES BETWEEN 2020 AND 2023

Sándor Bozsik

associate professor, University of Miskolc, sandor.bozsik@uni-miskolc.hu

SUMMARY

This paper tests the choice between equity and debt on a sample of Hungarian enterprises grouped by size and years. The observed period was four years between 2020 and 2023. During this four-year period the Hungarian economy went through a whole economic cycle starting with 2020 Covid recession (GDP decline with small inflation), quick 2021 recovery (GDP growth with small inflation), boom in 2022 (GDP growth with high inflation) and closing with 2023 slowdown (GDP stagnation with falling inflation). The main research question was that if the company run into deficit, what is the major source of finance – equity or debt. I simply examine and compare the number of companies, who financed from debt or equity.

Erickson T, Whited T (2000): Measurement error and the relationship between investment and q Journal of Political Economy, 108 (2000), pp. 1027-1057

Goyal V.K, Lehn K, Racic S (2002): Growth opportunities and corporate debt policy: the case of the U.S. defence industry Journal of Financial Economics, 64 (2002), pp. 35-59

HOW TO FINANCE THE HUNGARIAN COMPANIES BETWEEN 2020 AND 2023 - CHOICE BETWEEN INTERNAL AND EXTERNAL SOURCES

Sándor Bozsik

associate professor, University of Miskolc, sandor.bozsik@uni-miskolc.hu

SUMMARY

This paper tests the first part of the pecking order theory, which determines the choice between internal and external sources on a sample of Hungarian enterprises grouped by size and years. The observed period was four years between 2020 and 2023. During this four-year period the Hungarian economy went through a whole economic cycle starting with 2020 Covid recession (GDP decline with small inflation), quick 2021 recovery (GDP growth with small inflation), boom in 2022 (GDP growth with high inflation) and closing with 2023 slowdown (GDP stagnation with falling inflation). The main research question was that the actual economic stage influences or not the appetite to choose the internal sources over the external sources. I examine the corporate attitude towards internal sources by size, sector and year.

THE IMPACT OF ECONOMIC, SOCIAL, AND DEMOGRAPHIC FACTORS ON THE DEFAULT OF LOAN REPAYMENTS

Kitti Fodor

senior lecturer, University of Miskolc, kitti.fodor@uni-miskolc.hu

SUMMARY

The aim of this study is to determine which social and demographic factors influence the prediction of retail loan defaults. The regions of Hungary are characterized by different social and economic conditions, so in my study I examined whether these different social and economic characteristics can be linked to non-payment, and I also examined whether different demographic characteristics, such as gender and age, have an impact on non-payment. I used classification methods and non-parametric tests to test my hypotheses. Based on my analysis, I concluded that neither economic, social, nor demographic characteristics can be linked to non-payment. This information may be useful for credit institutions in deciding whether to incorporate these variables into their credit assessment procedures.

DECISION TREE AND DEFAULT

Kitti Fodor

senior lecturer, University of Miskolc, kitti.fodor@uni-miskolc.hu

SUMMARY

In the case of retail loans, decision trees are among the methods that can be used to analyse defaults. During my research, I found that analysts do not use uniform sample compositions. Some researchers work with a sample in which the ratio of the two groups under study reflects the real ratios, while others work with a sample in which the groups under study are represented in equal proportions. In this research, I used the former as a basis. I used data registered in the KHR for my research, but I expanded the database with additional variables for the second model and examined whether any of them could be considered significant. During my analysis, I concluded that of the available variables, only the ratio of the repayment to the contract amount proved to be significant in both cases, and none of the new variables were included in the second model. It can also be concluded that the selected sample composition proved to be unfavourable during the analysis, as the algorithm overlearned the categorization of well-performing loans.

WHAT MAKES GOOD ACCOUNTING SOFTWARE?

Béla Kántor

associate professor, University of Miskolc, Financial and Accounting
Institute, Hungary 3515 Miskolc-Egyetemváros, +36-46-565-111/1699,
bel.kantor@uni-miskolc.hu

SUMMARY

We are living in an age of change. However, this change is not taking place within the legal environment, but rather within the field of IT solutions that support accounting information systems. Accounting programmes and auditing software are increasingly offering opportunities for teamwork, various automation processes and artificial intelligence capabilities.

So, what makes good accounting software? While there are certainly unique requirements and features that increase marketability and popularity, from a user's perspective, measurable quality indicators are key. Price is no longer the primary consideration: professional communities are looking for solutions to problems, and everyone is willing to pay for quality.

GROWTH BEYOND MEASUREMENT – COMMENTS ON GDP DATA FOR AFRICA

Pásztor Szabolcs¹ - Felix Kiruthu²

¹Associate professor, Ludovika University of Public Service, 1083 Budapest
Ludovika Square 2, pasztor.szabolcs@uni-nke.hu

²Head of Public Policy and Administration Department, Kenyatta University,
School of Law, Arts and Social Sciences, P. O. Box 43844-00100, Nairobi,
Kenya, kiruthu.felix@ku.ac.ke

SUMMARY

This condensed paper explains why rapid GDP growth and sudden upward revisions to GDP levels have often appeared together in Sub-Saharan Africa. Alongside real economic change, part of the observed 'boom' reflects measurement catch-up: outdated base years were replaced, newer national-accounts standards were adopted, and coverage expanded to previously unrecorded activities (especially in services and the informal sector). After reviewing fixed-base and chain-linked volume measures and the logic of rebasing, the paper compares African revision episodes with the usually modest aggregate effects of methodological changes in advanced economies. It concludes that African GDP data are useful, but discontinuities and revision histories must be checked before making strong comparisons.

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF DISTRICT HEATING GENERATIONS – PART III: FOCUSING ON 4GDH AND 5GDHC

Gábor Süveges

associate professor, University of Miskolc, Faculty of Economics,
3515 Miskolc-Egyetemváros, 46/565-111, gabor.suveges@uni-miskolc.hu

SUMMARY

Using the VOSviewer software, this study applied bibliometric analysis to examine how the concept of district heating generations has appeared and evolved in the international scientific literature. Based on a Scopus-derived dataset of 679 publications and a network analysis built on the co-occurrence of author keywords, the results indicate that the idea of district heating generations should be understood not only as a technological classification, but as a comprehensive conceptual framework that integrates several research streams.

Overall, the findings suggest that the generational perspective has developed in a cumulative and integrative way, closely linked to established research topics in conventional district heating.

INCONSISTENCIES IN PIT VALORISATION IN HUNGARY (2011–2025)

Zsombori Zsolt

senior lecturer, University of Miskolc, 3515 Miskolc-Egyetemváros,
zsolt.zsombori@uni-miskolc.hu

SUMMARY

This study investigates the presence and consistency of valorisation mechanisms within Hungary's personal income tax (PIT) system, focusing on allowances related to aggregated taxable incomes between 2011 and 2025. The analysis demonstrates that allowances linked to the minimum wage or the gross average wage have increased in real value, while fixed-amount allowances have experienced substantial erosion due to inflation. The findings reveal significant inconsistencies in the valorisation framework, suggesting the need for a more coherent and predictable indexation system.

RESIDENTIAL REAL ESTATE INVESTMENTS BY PRIVATE INDIVIDUALS IN HUNGARY: A RETURN AND RISK ANALYSIS (2001–2025)

Zsombori Zsolt

senior lecturer, University of Miskolc, 3515 Miskolc-Egyetemváros,
zsolt.zsombori@uni-miskolc.hu

SUMMARY

The study examines residential real estate investments made by private individuals in Hungary from the perspectives of returns and risk, and compares their performance with that of the BUX index, which represents the domestic stock market. Residential properties continue to be one of the most important wealth-building instruments for Hungarian households, serving simultaneously as a means of wealth preservation, income generation, and protection against inflation. During the examined period of 2001 Q1 – 2025 Q2, housing prices increased in real terms, although the inflation-adjusted value of rental yields turned negative. The real return of the BUX index exceeded the real capital appreciation of residential property investments, while its volatility was significantly higher, indicating greater risk.

The analysis focuses exclusively on return and risk, while taxation and regulatory aspects are addressed in a separate publication.

Based on the return calculations, the total real return of residential property investments - after accounting for the real value of rental income - proved to be moderate yet stable, whereas the BUX offered higher returns at the cost of substantially higher volatility.

TAXATION OF RESIDENTIAL REAL ESTATE INVESTMENTS BY PRIVATE INDIVIDUALS IN HUNGARY

Zsombori Zsolt

senior lecturer, University of Miskolc, 3515 Miskolc-Egyetemváros,
zsolt.zsombori@uni-miskolc.hu

SUMMARY

This study provides a comprehensive overview of the taxation framework applicable to residential real estate investments carried out by private individuals in Hungary. It examines the tax treatment of long-term rental income, the rules governing capital gains taxation upon property sale, and the transfer duties associated with real estate transactions. The analysis highlights the favourable tax environment for long-term property holding, including the 15% personal income tax rate on rental income, the availability of cost-deduction methods, and the complete tax exemption on capital gains after five years of ownership. The findings demonstrate that taxation plays a significant role in shaping the net return profile of residential real estate investments and can substantially influence investment strategy, holding period, and portfolio allocation decisions.

A SZÁMVITELI ADATFELDOLGOZÁS ÚJ KORSZAKA

Kántor Béla

egyetemi docens, Miskolci Egyetem, Pénzügyi és Számviteli Intézet, 3515 Miskolc-Egyetemváros, +36-46-565-111/1699, bela.kantor@uni-miskolc.hu

ÖSSZEFOGLALÁS

A számvitel tudomány középpontjában mindig is az adatfeldolgozás állt, amely az idő folyamán folyamatosan változott. A technológiai fejlődés párhuzamba hozható a számviteli adatfeldolgozás evolúciójával, hiszen az informatika térhódítása a számvitelben a gazdasági információk naprakész rendelkezésre állásának szempontjából elengedhetetlen feltétele volt az egyre hatékonyabb transzformáció. A papír alapú könyvelést a jelen kor fiatal generációi már nem ismerik, talán nem is hallottak, hallanak róla, manapság ez a munkavégzés az elképzelhetetlen kategóriába tartozik. Az „akasztófa” eltűnt a köztudatból, manapság már minden az adatbázisokban rejtőzik, az azokban tárolt adatok feldolgozására pedig a mesterséges intelligencia nyújt eléggé hatékony megoldásokat.

A KÖLTSÉGSZÁMVITEL HELYE A VÁLLALATI INFORMÁCIÓS RENDSZERBEN

Murányi Klaudia

egyetemi tanársegéd, Miskolci Egyetem, Gazdaságtudományi Kar
Miskolc-Egyetemváros, klaudia.muranyi@uni-miskolc.hu

ÖSSZEFOGLALÁS

Jelen tanulmányom fókuszában a költségvetés szerepe. A téma megalapozása érdekében elsőként magával a vállalati információs rendszerrel foglalkoztam, majd a költségfogalom rövid elemzését követően rátértem a költségvetés részletezésére. A számviteli és költségvetési rendszerek megbízható adatokat szolgáltatnak a pénzügyi és vezetői döntésekhez, beleértve a költségek nyomon követését, a készletértékelést és az önköltségvetést. Továbbá fontosnak tartottam, hogy a jogszabályi megfelelés érdekében a vonatkozó jogszabály, vagyis a számviteli törvény kötelező előírásait is elemezzem.

ÉRTÉKHATÁR VÁLTOZÁS ELŐTT - A KÖNYVVIZSGÁLÓI PIAC BEVÉTELI OLDALA MAGYARORSZÁGON 2024-BEN

Pál Tibor

egyetemi tanár, Miskolci Egyetem, 3515 Miskolc- Egyetemváros,
tibor.pal@uni-miskolc.hu

ÖSSZEFOGLALÁS

A magyarországi könyvvizsgálati piac bevételi oldalának elemzése minden évben kiemelten fontos információkkal szolgál a felhasználók számára, ezért ennek rendszeres vizsgálata indokolt. A bevételi adatok nagyságrendjét jelentős mértékben befolyásolja, hogy mely vállalkozásokat milyen elvek, méretkategóriák és speciális szabályozások alapján kötelez a jogszabály könyvvizsgáló választására. Az adott üzleti év során elért árbevétel összege kulcsfontosságú tényező a könyvvizsgálati kötelezettség meghatározásában. Az árbevételi értékhatárt, amelyet előzőleg 2013-ban és 2014-ben emeltek meg, az elmúlt tíz évben nem módosították. Jelentős változásnak tekinthető, hogy 2025. január 1-jétől a korábbi háromszázmillió forintos küszöbértéket a jogszabály kétszeresére növelte. Ezért különösen lényegesek a 2025-ben nyilvánosságra került, a 2024-es üzleti évről szóló bevételi adatok, mivel ezek – részben – előretehetőek a 2026-os és az azt követő évek piaci tendenciáit is.

A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA SZEREPE A BANKI HITELBÍRÁLATBAN

Szemán Judit

egyetemi docens, Miskolci Egyetem, 3515 Miskolc-Egyetemváros,
judit.szeman@uni-miskolc.hu

ÖSSZEFOGLALÁS

A mesterséges intelligencia (MI) egyre fontosabb technológia a bankszektor számára. A digitalizáció jelenlegi hullámában a MI a pénzügyi intézmények, különösen a bankszektor stratégiai átalakulásának kulcsfontosságú hajtóerejévé vált. Amikor a belső működés és az ügyfélkapcsolati alkalmazások működtetésére használják, segíthet a bankoknak az ügyfélszolgálat, a csalásfelderítés, valamint a pénz- és befektetéskezelés javításában. A hitelkockázat kezelés kiemelt jelentőségű a bankszektor számára, ezért a hitelbírálat minőségének javítása hozzájárulhat a hitelkockázat csökkentéséhez. A jelenleg alkalmazott credit scoring rendszerekhez képest a mesterséges intelligencia a hitelminősítési modelleket szélesebb körű adatpontok beépítésével fejlesztheti, ami a hitelfelvevő hitelképességének pontosabb értékeléséhez vezet. A mesterséges intelligencia térnyerése a banki szolgáltatásokban számos kihívást is rejt magában. A jövőbeli kutatások szempontjából kiemelt jelentőségű lehet az MI interpretálhatóságának és átláthatóságának javítása, különösen a felügyelet nélküli tanulási modellek esetében, ahol a döntéshozatali folyamatok nehezen visszafejthetők. Emellett a szabályozási környezet dinamikus fejlődése további kutatásokat indokol az MI etikai és jogi kérdéseiről, különösen az automatizált döntéshozatal és a pénzügyi szolgáltatások személyre szabása terén.

VAGYONTRANSZFER-ESZKÖZÖK FEJLŐDÉSE A MAGYAR JOGRENSZERBEN

Várkonyiné Juhász Mária¹ – Füredi-Fülöp Judit²

¹egyetemi docens, Miskolci Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Számvitel
Intézeti Tanszék, 3515 Miskolc-Egyetemváros, 46/565-202,
maria.varkonyine.juhasz@uni-miskolc.hu

²egyetemi docens, Miskolci Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Számvitel
Intézeti Tanszék, 3515 Miskolc-Egyetemváros, 46/565-202,
judit.fulop@uni-miskolc.hu

ÖSSZEFOGLALÁS

A családi vagyon hosszú távú megőrzése és generációkon átívelő átadása napjainkban egyre komplexebb jogi, gazdasági és számviteli kihívásokat vet fel. A hagyományos vagyontranszfer-eszközök mellett mind nagyobb szerepet kapnak azok a modern jogintézmények, amelyek a vagyon elkülönítését, célhoz kötött kezelését és az utódlás kiszámíthatóságát szolgálják. A magyar jogrendszerben e körbe tartozik a bizalmi vagyonkezelés, valamint az új Ptk. által bevezetett alapítványi vagyonkezelési formák. Jelen tanulmány célja, hogy bemutassa a tartós vagyonkezelési jogviszony kialakulásának indokait, jogi és számviteli, valamint az ahhoz kapcsolódó adózási változásait.

MAKE OR BUY ELMÉLETI KÉRDÉSEI

Várkonyi Dóra Mária

hallgató, Miskolci Egyetem, 3519 Miskolc-Egyetemváros,
varkonyi.dora.maria@uni-student.miskolc.hu

ÖSSZEFOGLALÁS

A vállalatok sikerességéhez elengedhetetlen az újabb és újabb beruházások értékelése. Egy ilyen lehetséges beruházás lehet a fröccsöntés is, melynek gazdaságosságát tervezem a későbbiekben vizsgálni. Ezt megelőzően azonban a fröccsöntés elméletét, annak előnyeit hátrányait, illetve a kiépítéséhez szükséges erőforrásokat tekintem át, cikkemben ezekre a területekre térek ki.

ISBN 978-963-358-423-1

Megjelent a Miskolci Egyetemi Pénzügyi és Számviteli Intézetének gondozásában
Szakmai szerkesztő: Bozsik Sándor
Lektor: Szemán Judit, Várkonyiné Juhász Mária